

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
(МНАУ)

Розглянуто та ухвалено
на засіданні вченої ради
Миколаївського національного
аграрного університету
від «21» вересня 2023р.
протокол № 2

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Миколаївського
національного аграрного
університету

В'ячеслав ШЕБАНІН

ПОЛОЖЕННЯ

**про студоцентризм у системі забезпечення якості освіти у
Відокремленому структурному підрозділі «Технологіко-
економічний фаховий коледж Миколаївського національного
аграрного університету»**

Ідентифікаційний код
СО 5.422.40-00.2023

Миколаїв

Передмова

Розроблено:	Відокремлений структурний підрозділ «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»
Виконав:	директор ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж МНАУ» Рибачук В.П. заступник директора з навчальної роботи Мандрик Л.П. завідувач навчально-методичного кабінету Колояннїді Н.О. голова циклової комісії, викладач вищої категорії Марценюк А.В.
Затверджено:	Наказом ректора від <u>06.10.2023</u> , № <u>229-0</u>
Введено в дію:	Вперше
Розглянуто та ухвалено вченою радою:	Від « <u>11</u> » <u>вересня</u> 202 <u>3</u> р., протокол № <u>1</u>

ПОЛОЖЕННЯ про студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

СО 5.422.40-00.2023

1. Загальні положення

1.1. Положення про студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти Відокремленого структурного підрозділу «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету» (далі – Положення) є основним нормативним документом, що формує модель розвитку освіти, за якої здобувач фахової передвищої освіти з об'єкта перетворюється на суб'єкт освітньої діяльності, тобто на активного учасника освітнього процесу.

1.2. Положення розроблене на підставі: Законів України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету», «Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету».

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студентизм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

2. Основні терміни та їх визначення

2.1. Серед нових завдань фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету» (далі – Коледж) є студентизм, який проявляється в орієнтуванні на результат навчання. Інтерактивна взаємодія між учасниками освітнього процесу – викладачем і здобувачем освіти, використання нових підходів до навчання, орієнтація на результат, спільна відповідальність за нього – головна ідея студентизму. Такий підхід сприяє розвитку в студентів самостійного мислення, спираючись на свої знання з теорії, практики і досвіду, відпрацьовуючи комунікативні та групові навички взаємодії. Студентизмований підхід у Коледжі являє собою практичне втілення основних засад системи освіти, спрямований на поглиблення практичних знань здобувачів освіти, посилення компетентнісної складової навчання, дозволяє перейти від традиційної технології навчання – передача знань, до проблемної технології.

2.2. Студентизм – це концентрація зусиль на врахуванні індивідуальних якостей, здатностей до формування індивідуальних освітніх траєкторій та, відповідно, індивідуального профілю компетенцій. В основі студентизмованого навчання не тільки знання, як компетентна парадигма освітньої діяльності, а й орієнтація на отримання симбіозу знань, умінь, навичок, здатностей розв'язувати складні завдання в умовах сучасних соціальних та економічних викликів.

2.3. Студентизм передбачає:

- підвищення компетентності фахівців, з урахуванням сучасних моделей, механізмів та інструментів забезпечення якості фахової передвищої освіти (на основі вивчення провідного міжнародного та національного досвіду);
- розроблення та реалізації на рівні кожного закладу фахової передвищої освіти інституційних систем забезпечення якості відповідно до європейських стандартів, їх апробації та вдосконалення задля забезпечення максимальної адаптації до локальних умов;
- проведення відкритого професійного обговорення проблеми забезпечення якості фахової передвищої освіти задля забезпечення об'єктивної оцінки поточного стану та оптимального розвитку цього процесу в Україні.

2.4. Сутність студентизму полягає у створенні моделі розвитку освіти, за якої здобувач освіти з об'єкта перетворюється на суб'єкт освітньої діяльності, тобто на активного учасника освітнього процесу.

2.5. Мета підходу досягається участю здобувачів освіти у внутрішньому забезпеченні якості фахової передвищої освіти у Коледжі, яке чітко регулюється «Положенням про студентське самоврядування у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету», а саме:

- визнанні ролі та місця здобувачів освіти у політиці закладу та затверджених процедурах забезпечення якості фахової передвищої освіти на всіх рівнях (участь у процедурі поновлення, відрахування, та переведення студентів);
- залученні до офіційного механізму затвердження, перегляду та моніторингу освітніх програм;
- можливості впливу на розроблення критеріїв, правил і процедур оцінювання здобувачів освіти;
- оцінюванні рівня викладання дисциплін у Коледжі;
- доступі до навчальних та інформаційних ресурсів;

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

- доступі до публічної інформації.

2.6. Коледж повністю реалізовує концепцію студентоцентризму, яка передбачає:

- поважати і враховувати різноманітність здобувачів освіти та їх потреби, уможливаючи гнучкі навчальні траєкторії;
- враховувати та використовувати різні способи надання освітніх послуг;
- регулярно оцінювати та коригувати способи надання освітніх послуг і педагогічні методи;
- забезпечувати здобувачу освіти відповідний супровід і підтримку з боку викладача;
- сприяти взаємній повазі у стосунках «здобувач-викладач».

2.7. Відповідно до стандартів і рекомендацій із забезпечення якості освіти у Європейському просторі фахової передвищої освіти щодо прогресу здобувачів освіти та їх майбутніх кар'єр, процедури забезпечення якості для оцінювання передбачають таке:

- проведення тестування та екзаменів, отримуючи підтримку для розвитку власних навичок у сфері фахової компетентності;
- критерії та методи оцінювання, а також критерії виставлення оцінок оприлюднюються заздалегідь.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студентоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	---	----------------------------

3. Оцінювання у студентоцентрованій моделі

3.1. Оцінювання як складова системи забезпечення якості має на меті:

- підтримку здобувача освіти у забезпеченні можливості досягнення бажаних результатів навчання;
- кількісну оцінку ступеня досягнення здобувачем освіти бажаних результатів навчання;
- розвиток у здобувачів освіти уміння самооцінювання – для забезпечення їх ефективного подальшого навчання.

3.2. У загальнішій класифікації оцінювання поділяють на:

- формативне – («оцінювання, що формує») – має на меті дати можливість особі, що навчається, відстежувати свій прогрес у навчанні і виявити напрями його подальшого вдосконалення. Формативне оцінювання є реалізацією обов'язкової умови процедур забезпечення якості – зворотного зв'язку у процесі навчання. Саме на наявність останнього спрямовані процедури опитування здобувачів освіти;
- сумативне – оцінювання ступеня досягнення здобувачем фахової передвищої освіти бажаних результатів навчання в рамках навчальної дисципліни, модуля чи освітньої програми в цілому.

3.3. Оцінювання є найефективнішим, якщо:

- використовується для виявлення того, що є найпродуктивнішим для здобувачів освіти у процесі навчання;
- зворотний зв'язок використовується, щоб поліпшити навчання здобувачів освіти;
- здобувачі освіти та викладачі стали відповідальними партнерами в навчанні та оцінюванні;
- здобувачі освіти введені у практику фахової передвищої освіти через оцінювання;
- оцінювання знаходиться в центрі розроблення програми;
- оцінювання дає всеосяжне і достовірне уявлення про досягнення осіб, що навчаються.

3.4. Студентоцентрована модель формується на перетині трьох ключових процедур освітнього процесу:

- функціонування ефективного освітнього оточення (доступ до навчальних ресурсів, можливість обміну досвідом через програми мобільності тощо);
- взаємодії викладачів і здобувачів освіти;
- залучення здобувачів освіти у процеси моніторингу освітніх програм і в процедури удосконалення системи оцінювання.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

4. Мотивація навчання здобувачів фахової передвищої освіти як елемент забезпечення якості освіти

4.1. Визначальним компонентом організації навчальної діяльності є мотивація. Вона завжди є внутрішньою характеристикою особистості здобувача освіти як суб'єкта цієї діяльності. Найефективнішим внутрішнім стимулом є прагнення до пізнання нового, що ґрунтується винятково на інтересі до предмета пізнання. Здобувачу освіти необхідно пояснити, яким чином отримані знання він використає у майбутньому. З метою мотивації здобувачів освіти під час навчання у Коледжі доцільним є використання отриманих знань у практичній їх діяльності.

4.2. Перше завдання із заохочення здобувача освіти до активного вибору в навчанні, полягає у:

- збільшенні інформації фахового характеру, комунікації, та зацікавленості в активному навчанні;
- орієнтуванні щодо особливостей навчання в коледжі (зміст, методи, умови, заходи, побудова програми, вибір у навчанні, соціалізація і фахова підтримка);
- поєднанні можливостей навчання (курси, навчальні заходи).

4.3. Друге завдання, підтримка цілісності навчання, полягає у:

- реалізації фахових і загальноосвітніх цілей, шляхом розширення та поглиблення знань у навчанні;
- впровадження мережевого навчання для підтримки самостійного навчання в межах навчального процесу;
- навчання в парах, опанування науки, що спонукає до дослідження. Увага акцентується на перевірці узгодженості цілей і результатів навчання, пропорційності та форматах іспитів, стандартах підготовки, поясненні вимог до виконання студентських робіт.

4.4. Третє завдання щодо забезпечення виконання вимог веде до:

- унормування (визначення часу відвідування занять, самостійного вивчення тощо) та оцінки в кредитах роботи здобувача освіти;
- перевірки відповідності змісту навчання;
- узгодженості організації навчання та проведення екзаменів.

4.5. Четвертим завданням є:

- втілення можливостей індивідуального вирішення питань щодо застосування і поглиблення знань під час навчання;
- наявність визнаної практики і програмної мобільності здобувачів освіти.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студентцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

5. Позааудиторна робота як прояв студентоцентризму в системі забезпечення якості викладання дисциплін

5.1. Позааудиторна робота – важлива складова освітнього процесу, значення якої помітно зростає з урахуванням низки факторів. Серед таких:

- зменшення протягом останніх років кількості годин, що визначають обсяг кредитного навантаження при збільшенні загального обсягу матеріалу, який виноситься на самостійне вивчення здобувачів освіти;

- тенденція на зниження практично-індивідуальної форми підготовки випускників середніх закладів освіти і, відповідно, здобувачів освіти, які потребують додаткової уваги для оволодіння фаховими навичками в освітньому процесі;

- зростання ролі виховного процесу при викладанні фахових дисциплін.

5.2. Позааудиторна робота може передбачати різні форми своєї реалізації: безпосередня допомога здобувачам освіти щодо оволодіння навчальним матеріалом через індивідуально-консультаційну роботу, що включає ліквідацію академічної заборгованості, підготовку до роботи в малих групах, проведення диспутів, мініконференцій, участі у проєктах, всеукраїнських конкурсах, університетських конкурсах та олімпіадах, конференціях тощо.

Зазначені форми роботи безпосередньо орієнтовані на окремих особистостей, а тому є реальним проявом студентоцентризму як підходу до освітнього процесу, що має свої позитивні традиції.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

6. Роль самостійної роботи здобувача фахової передвищої освіти в розвитку студентоцентризму

6.1. У сучасному динамічному суспільстві потрібні люди ініціативні і самостійні, які легко адаптуються до нових умов. Тому одним з головних завдань фахової передвищої освіти є формування творчої особистості фахівця, здатного до саморозвитку та креативної діяльності. Необхідно перевести здобувача освіти з пасивного споживача знань в активного їх творця, здатного критично мислити, планувати свої самостійні дії, вміти виявляти ініціативу, сформулювати проблему, проаналізувати шляхи її вирішення, знайти оптимальний результат і довести його правильність, а також успішно знаходити вихід зі сформованих, найчастіше, нестандартних ситуацій.

6.2. Здобувачі освіти є соціально-професійною групою, яка об'єднує студентську молодь закладів освіти України і потенційно являє собою один із найголовніших рушіїв розвитку новітньої української державності.

6.3. Традиційна система навчання заснована на передачі досвіду від викладача до здобувача освіти, де основна діяльність здобувача освіти полягає у вирішенні теоретичних і практичних завдань, з чітким формулюванням і готовим набором дій. Самостійна ж робота передбачає розвиток внутрішньої і зовнішньої самоорганізації майбутнього фахівця, його здатність вибудувати індивідуальну програму самонавчання, а також формувати здатності до саморозвитку і творчого застосування отриманих знань.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

7. Соціальний вимір якості фахової передвищої освіти

7.1. Створення належних соціально-економічних умов навчання та проживання здобувачів освіти включає:

- забезпечення доступності навчання, у тому числі і для студентів з особливими потребами;
- забезпечення житлом і належними побутовими умовами проживання (матеріально-технічне забезпечення);
- доступне, якісне та комплексне харчування;
- створення спеціально обладнаних читальних залів у гуртожитках для підготовки здобувачів освіти до занять у зручний для них час;
- надання безкоштовних послуг із юридичних, соціальних, фінансових та освітніх питань;
- фінансову підтримку здобувачів освіти, які потребують допомоги, у формі соціальних стипендій.

7.2. Окрім цих напрямів соціальний вимір якості вищої освіти включає:

- дотримання морально-етичних принципів навчання (у першу чергу, боротьба зі списуванням, плагіатом) та викладання (у дусі національно-патріотичного виховання молоді);
- соціальну відповідальність і розвиток партнерства Коледжу із бізнесом та органами державної влади шляхом проведення лекцій і тренінгів за участю їхніх представників, організації професійної практики здобувачів освіти, реального забезпечення гарантій першого робочого місця для випускників (можливості використовувати набуті знання та вміння);
- забезпечення належного рівня оплати праці викладачів, який би стимулював їхню роботу щодо підвищення професійності, педагогічної майстерності та якості освітнього процесу.

	<p>ПОЛОЖЕННЯ про студентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»</p>	<p>СО 5.422.40-00.2023</p>
---	--	----------------------------

8. Модернізація інструментарію студентоцентрованого навчання

8.1. Підготовка фахівців у Коледжі базується на двох парадигмах навчання, які притаманні сучасному ринку, а саме: навчання, спрямоване на викладача (орієнтація на вхід) та навчання, спрямоване на здобувача освіти (орієнтація на вихід). Із цих двох парадигм актуальнішим за вимогами ринку праці є навчання, яке орієнтоване на підготовку моделі компетентнісного фахівця (орієнтація на вихід), тобто студентоцентроване навчання.

8.2. Забезпечення модернізації освітнього процесу здійснюється за різними напрямками, але головним є те, що в центрі всього освітнього процесу знаходиться здобувача освіти, на якого спрямовані різні інституційні та технічні інструменти. До інституційних інструментів слід віднести вплив викладача, роботодавців, випускників, професійних організацій, студентських рад тощо. Тобто, в основу студентоцентрованого навчання покладено ідею максимального забезпечення здобувачам освіти шансів отримати перше місце роботи на ринку праці, підвищення їхньої «вартості» у роботодавців (придатності до працевлаштування) за рахунок добутих протягом навчання компетенцій.

8.3. Серед виділених напрямів модернізації студентоцентрованого навчання важливу роль відіграє інтеграція технологій у навчальні аудиторії. Потужним інструментом освітнього процесу є використання новітніх технологій, які дозволяють здійснити візуалізацію навчального матеріалу, забезпечити проведення змішаного навчання, впровадити інтерактивні завдання, підтримувати спілкування у мережевих спільнотах. Саме побудова інтерактивних інфографіків, динамічних презентацій, тестове онлайн опитування, створення власних онлайн курсів суттєво розширюють можливості освітнього процесу як з боку викладача, так і з боку здобувача освіти.

ПОЛОЖЕННЯ про студентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

СО 5.422.40-00.2023

Лист-узгодження

Посада	Ім'я та прізвище	Дата	Підпис
Перший проректор	Дмитро БАБЕНКО	20.09.2023	
Проректор з адміністративно-господарської та правової роботи	Віталій СОКОЛІК	20.09.2023	
Директор ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського НАУ»	Володимир РИБАЧУК	20.09.2023	

ПОЛОЖЕННЯ про студоцентризм у системі забезпечення
якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі
«Технологічно-економічний фаховий коледж
Миколаївського національного аграрного університету»

СО 5.422.40-00.2023

Лист-ознайомлення

Посада	Ім'я та прізвище	Дата	Підпис

ПОЛОЖЕННЯ про студоцентризм у системі забезпечення якості освіти у Відокремленому структурному підрозділі «Технологічно-економічний фаховий коледж Миколаївського національного аграрного університету»

СО 5.422.40-00.2023

Лист реєстрації змін

Номер зміни	Дата й номер повідомлення про зміну	Лист документа	Розділ, підрозділ або пункт документа	Дата	Прізвище й ініціали особи, що реєструє зміну	Підпис
1						
2						
3						
4						
5						

